Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Hallituksen esitys HE 203/2017 vp laiksi sotilastiedustelusta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Puolustusvaliokunta 14.2.2018

Sotilastiedustelun kohteet

Tiedustelumenetelmällä saadaan hankkia tietoa seuraavasta toiminnasta, jos toiminta on luonteeltaan sotilaallista:

1) vieraan valtion asevoimien ja niihin rinnastuvien järjestäytyneiden joukkojen toiminta ja toiminnan valmistelu;

2) Suomen maanpuolustukseen kohdistuva tiedustelutoiminta;

3) joukkotuhoaseiden suunnittelu, valmistaminen, levittäminen ja käyttö;

4) vieraan valtion sotatarvikkeiden kehittäminen ja levittäminen;

5) kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta uhkaava kriisi;

6) kansainvälisten kriisinhallintaoperaatioiden turvallisuutta uhkaava toiminta;

7) Suomen kansainvälisen avun antamisen ja kansainvälisen muun toiminnan turvallisuutta uhkaava toiminta.

Lisäksi tiedustelumenetelmällä saadaan hankkia tietoa vieraan valtion toiminnasta tai muusta sellaisesta toiminnasta, joka voi vaarantaa Suomen maanpuolustusta tai vaarantaa yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja.

Sotilastiedustelun ohjaus ja koordinaatio

YLIN OHJAUS

Sotilastiedustelun ohjaus
Ylin strateginen taso

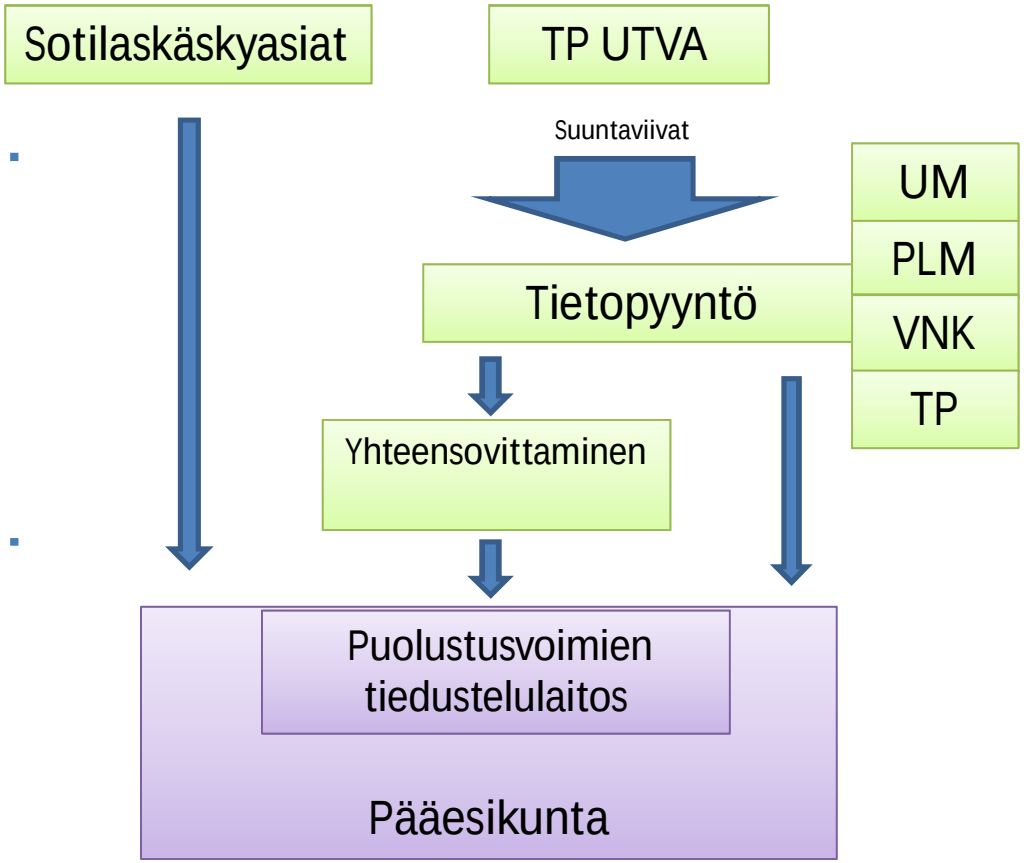

TOIMEKSIANNOT JA YHTEENSOVITTAMINEN

Sotilaskäskyt normaaliin tapaan
Tietopyynnöt
Tiedustelun koordinaatioryhmä

TOIMINNANHARJOITTAJA

Tiedustelun tekninen toteutus
Operatiivinen toiminta

Toimivaltuudet

- Yleinen edellytys
  - Perustellusti voidaan olettaa saatavan tietoa tiedustelutehtävän kannalta
    - Jatkovalmistelussa lisättiin uusi 2 momentti lausuntopalautteen perusteella
    - Jos sotilastiedustelu kohdistuu muuhun kuin valtiolliseen toimijaan, edellytyksenä kansallisen turvallisuuden vakava uhka
- Tiedustelumenetelmät
  - Henkilötiedustelun toimivaltuudet käytössä niin kotimaassa kuin ulkomailla
    - Rakentuu voimassaoleville toimivaltuuksille ja toimintatavoille
    - Suunnitelmallinen tarkkailu, peitelty tiedonhankinta, tekninen kuuntelu, tekninen katselu, tekninen seuranta, tekninen laitetarkkailu, telekuuntelu ja tietojen hankkiminen telekuuntelun sijasta, televalvonta, tukiasematietojen hankkiminen, teleosoitteen tai telepäätelaitteet tunnistamistietojen hankkiminen, peitetoiminta, tietolähdetoiminta, tietolähteen turvaaminen, valeosto, paikkatiedustelu, jäljentäminen ja kirjeen tai muun lähetyksen pysäyttäminen sekä jäljentäminen
  - Radiosignaalitiedustelu
  - Ulkomaan tietojärjestelmätiedustelu
  - Tietoliikennetiedustelu

Viestintäverkko (kuitu – aallonpituus)

Viestintäverkon osa

Tietoliikennetiedustelun kohdistaminen

Suoratoistopalveluista, nettikaupasta ja pelaamisesta aiheutunut tietoliikenne 65 %

Nimetyt yhteydet (mm. yritykset) ja muu 20 %

Hakuehdot kohdistuvat noin 15 % tietoliikenteestä

Esimerkki tapauksessa arviot perustuvat siihen, että tietoliikennetiedustelun kohteena on organisaatio

Viestin sisällön käsittely

Hetihävittämisvelvollisuus ja muun tarpeettoman tiedon poistaminen

Automaattinen käsittely

Valtaosa tiedosta tuhoutuu

Manuaalinen käsittely

Pieni osa tallennetaan

Haku-ehdoilla saadaan noin 0,5 % tieto-liikenteestä

Tieto

Tiedon määrä pienenee merkittävästi automaattisessa jatkokäsittelyssä

Tyypillisesti manuaalisessa käsittelyssä noin 0,02 % hakuehdoilla saadusta tietoliikenteestä (perustuu kansainväliseen vertailutietoon)

Esimerkiksi:
- Videopuhelu (300 kbps-5Mbps)
- Asiakirja (esim. HE sot.tied. 500 kt)
- Joukkojen liikkeet käytettyjen viestintäjärjestelmien perusteella

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Lähtökohtainen ilmoitus-velvollisuus, jos käsitelty viestin sisältöä manuaalisesti ja tiedustelumenetelmän käytön tarkoitus saavutettu